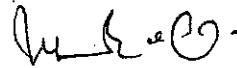

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು

ಚುಕ್ಕೆ ಗುರುತಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ	: 1050
ಸದಸ್ಯರ ಹೆಸರು	: ಶ್ರೀ ಕೆ.ಸಿ.ಕುಂಡಯ್ಯ (ಸ್ಟೋರ್ಯು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು)
ಉತ್ತರಿಸುವ ದಿನಾಂಕ	: 21/09/2021
ಉತ್ತರಿಸುವ ಸಚಿವರು	: ಮಾನ್ಯ ಗೃಹ ಸಚಿವರು

ಕ್ರ. ಸಂ	ಪ್ರಶ್ನೆ	ಉತ್ತರ
ಅ)	<p>ಕೇಂದ್ರದ ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವಾಲಯವು "ಜ್ಯೋತಿರ್ಲಿಂಗವ ಮಹಿಳೆಯರು" ಎಂಬ ಶೈಕ್ಷಿಕೆಯಡಿ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ವರದಿಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಬಂದಿದೆಯೇ:</p>	ಹಾದು
ಆ)	<p>ಬಂದಿದ್ದಲ್ಲಿ ವರದಿಯ ಸಾರಾಂಶಗಳೇನು; ಮತ್ತು ಈ ಸಂಬಂಧ ಕ್ಷೇಗೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಮಗಳೇನು?</p>	<p>ಕೇಂದ್ರದ ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವಾಲಯವು "ಜ್ಯೋತಿರ್ಲಿಂಗವ ಮಹಿಳೆಯರು" ಎಂಬ ಶೈಕ್ಷಿಕೆಯಡಿ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ವರದಿಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಕ್ಷೇಗೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಮಗಳ ವರದಿಯನ್ನು ದಿನಾಂಕ: 10.08.2021 ರಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿಸಲಾಗಿದೆ. (ವರದಿಯ ಸಾರಾಂಶಗಳು ಹಾಗೂ ಕ್ಷೇಗೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.)</p>

ಸಂಖ್ಯೆ: ಹೆಚ್ ಡಿ 132 ಪಿಆರ್‌ಎ 2021

 (ಆರಗ ಜಾನ್ಯೇಂದ್ರ)
 ಗೃಹ ಸಚಿವರು

ಅನುಬಂಧ

ಕೇಂದ್ರದ ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವಾಲಯವು "ಜೈಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರು" ಪುರಿತ ವರದಿಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳು.

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಶಿಫಾರಸ್ಸು	ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳು
1.	ಮಾದರಿ ಕಾರಾಗೃಹ ಕೈಪಿಡಿ -2016 ಅನ್ನ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಅಳವಡಿಸಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ.	ಕೇಂದ್ರ ಗ್ರಹ ಮಂತ್ರಾಲಯ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ದೇಶನದ ಅನುಸಾರ ಮಾದರಿ ಕಾರಾಗೃಹ ಕೈಪಿಡಿ - 2016 ರನ್ನೀಯ, ಕನಾಟಕ ಕಾರಾಗೃಹ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣೆ ಸೇವೆ ಕೈಪಿಡಿ - 2021 ರ ಕರಡು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ್ದು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ.
2.	ಕಾರಾಗೃಹಗಳ ನಿಯಮಿತ ಮತ್ತು ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಿಶೀಲನೆ	<p>ಕಾರಾಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ:</p> <ol style="list-style-type: none"> ಸ್ಥಳೀಯ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರುಗಳು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಕಾರಾಗೃಹಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಕಾರಾಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಕುರಿತು ಪರಿಶೀಲನೆ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಕನಾಟಕ ಕಾರಾಗೃಹಗಳ ನಿಯಮಗಳು 1974 ರನ್ನೀಯ ಸಂದರ್ಶಕರ ಮಂಡಳಿಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದು, ಸದರಿ ಸಂದರ್ಶಕರ ಮಂಡಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿ ಸದಸ್ಯರುಗಳಾದ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ಸತ್ತ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರು, ಮೊಲೀಸ್ ಆಯುಕ್ತರು / ಜಿಲ್ಲಾ ಮೊಲೀಸ್ ವರಿಷ್ಟಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಜಿಲ್ಲಾ ಶಸಚಿಕಿತ್ಸಕರು, ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಜಿಲ್ಲಾ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಶಾಸಕರನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಅಧಿಕಾರೀತರ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕಾರಾಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಅರ್ಥಾಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳು ಹಾಗೂ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕಾರಾಗೃಹಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಹಿಳಾ ಅರ್ಥಾಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳು ಹಾಗೂ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕಾರಾಗೃಹಗಳಿಗೆ

		<p>ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.</p> <p>ಕಾರಾಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ನಿಯಮಿತ ಪರಿಶೀಲನೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ಕಾರಾಗೃಹ ಕೈಪಡಿಯನುಸಾರ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶಾನುಸಾರ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಕಾರಾಗೃಹಗಳ ಉಪಮಹಾನಿರೀಕ್ಷೆಕರು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಕಾರಾಗೃಹಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. 2. ಕಾರಾಗೃಹಗಳ ಮುಖ್ಯ ಅಧಿಕ್ಷೆಕರು / ಅಧಿಕ್ಷೆಕರು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಕಾರಾಗೃಹಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. 3. ಹಿರಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಕಾರಾಗೃಹಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.
3.	ಕರ್ತಿಣ ಕುಂದುಕೊರತೆ ನಿವಾರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ	<p>ಕನಾಟಕ ಕಾರಾಗೃಹ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣಾ ಸೇವಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳ ನಿವಾರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ರವರ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಾಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿಗಳು ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ದೂರು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. 2. ಸದರಿ ದೂರು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಕರುಗಳು ಕಾರಾಗೃಹಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದಾಗ ದೂರುಗಳ ಕುರಿತು ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. 3. ಸಂದರ್ಶಕರ ಮಂಡಳಿಗಳ ಅಧಿಕಾರಿ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕಾರೀತರ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕಾರಾಗೃಹಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಬಂದಿಗಳ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಿ ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. 4. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳು ಹಾಗೂ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕಾರಾಗೃಹಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಬಂದಿಗಳ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಿ ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. 5. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಹಿಳಾ ಆಯೋಗದ

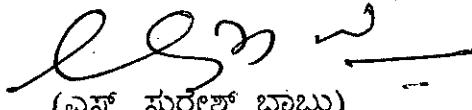
		<p>ಅದ್ವಾಕ್ಯರುಗಳು ಹಾಗೂ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕಾರಾಗೃಹಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಬಂದಿಗಳ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಿ ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.</p> <p>ಕನಾಟಕ ಕಾರಾಗೃಹ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣಾ ಸೇವೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳ ನಿವಾರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ಕಾರಾಗೃಹಗಳ ಉಪಮಹಾನಿರೋಹಕರುಗಳು ಅವರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಕಾರಾಗೃಹಗಳಿಗೆ ಆಗಿಂದಾಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಬಂದಿಗಳ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಿ ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. 2. ಕಾರಾಗೃಹಗಳ ಮುಖ್ಯ ಅಧಿಕ್ಷಕರು / ಅಧಿಕ್ಷಕರುಗಳು ಅವರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಕಾರಾಗೃಹಗಳಿಗೆ ಆಗಿಂದಾಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಬಂದಿಗಳ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಿ ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. 3. ಕಾರಾಗೃಹಗಳ ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು. ಕಾರಾಗೃಹಗಳಿಗೆ ಆಗಿಂದಾಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಬಂದಿಗಳ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಿ ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.
4.	ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಬಂಧಿಸಲು ವಿಶೇಷ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಅವರ ತಪಾಸಣಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಘನತೆ ಮತ್ತು ಗೌಪ್ಯತೆ.	- ಕಾರಾಗೃಹ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣಾ ಸೇವೆ ಇಲಾಖೆಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ.
5.	ಗಭೀಣಿ ಮಹಿಳಾ ಬಂಧಿಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯ ಮತ್ತು ಬಾಣಂತಿಯರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ವಸತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ	<p>ಗೌಣ ಸರ್ವೋಚ್ಛಿದ್ಬಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ರಿಝ್ ಅಂಚ್ ಸಂಖ್ಯೆ:559/1994 ರ ನಿರ್ದೇಶಾನುಸಾರ ಕಾರಾಗೃಹ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರಾಗೃಹ ಕೈಪಿಡಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ತಿದ್ಯುಪದಿ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು, ಅದರನ್ವಯ ಗಭೀಣಿ ಮಹಿಳಾ ಬಾಣಂತಿ ಮಹಿಳಾ ಬಂಧಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ತಾಯಿಯೊಂದಿಗೆ ಇರುವ 6 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ಗಭೀಣಿ ಮಹಿಳಾ ಬಾಣಂತಿ ಮಹಿಳಾ ಬಂಧಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಮಹಿಳಾ ಬಂಧಿಗಳೊಂದಿಗಿರುವ 6 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಸೌಲಭ್ಯ.

		<p>2. ಸದರಿಯವರಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕ ಹಾಸಿಗೆ ಹೊದಿಕೆ, ಉಡುಪು ಮತ್ತು ಪಾತ್ರೀಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ.</p> <p>3. ಶ್ರೀ ರೋಗ ತಜ್ಞರಿಂದ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳ ತಜ್ಞರಿಂದ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯಾಧಿಕೇಯ ತಪಾಸಣೆ ಮತ್ತು ಅವಶ್ಯಕ ವೈದ್ಯೋಪಚಾರ.</p>
6.	ಮಹಿಳಾ ಬಂಧಿಗಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆರ್ಯಕೆ ಅವಧಿಯ ನಂತರ ಮನರ್ ಸೇರುವಿಕೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು;	<p>ಮಹಿಳಾ ಬಂಧಿಗಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆರ್ಯಕೆ ಅವಧಿಯ ನಂತರ ಮನರ್ ಸೇರುವಿಕೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿರುತ್ತದೆ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ಕನಾಂಟಕ ಕಾರಾಗೃಹಗಳ ಕೈಪ್ಪಿಡಿ ಅನ್ವಯ 6 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮಹಿಳಾ ಬಂಧಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಾರಾಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. 2. ಆರು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ತಾಯಿಯ ಸಹಾಯಿ ಪಡೆದು, ಮೋಷಕರ ವಶಕ್ಕೆ ನೀಡಲಾಗುವುದು. 3. ಮೋಷಕರು ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ತಾಯಿಯ ಸಹಾಯಿಯೊಂದಿಗೆ ಅಧಿಕೃತ ಪಸತಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.
7.	ಬಂಧಿಗಳ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಂಬಂಧ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ:	<p>ಬಂಧಿಗಳ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಂಬಂಧ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ಕಾರಾಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹ ಮನೋವೈದ್ಯರುಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಜೀಲ್ಲೆ / ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಸ್ತಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮನೋವೈದ್ಯರುಗಳಿಂದ ಬಂಧಿಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಹಾಗೂ ಅವಶ್ಯಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. 2. ಬಂದಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾನ್ಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು / ಡಿಮ್ಪಾನ್ಸ್, ಧಾರವಾಡ ಆಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಮಾನಸಿಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. 3. ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಬಂದಿಗಳಿಗೆ ದೈಹಿಕ ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ತಪಾಸಣೆ ತಿಬಿರಗಳನ್ನು ಕಾರಾಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ಅಯೋಜಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

		<p>4. ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ವಿವಿಧ ಮನಃ ಪರಿವರ್ತನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಾದ ಯೋಗ, ಧ್ಯಾನ, ಆಪ್ತ ಸಮಾಲೋಚನೆ, ಕಲೆ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಾರಾಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.</p>
8.	ಉಚಿತ ಕಾನೂನು ನೆರವು ಸೇವೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ	<p>ಕಾರಾಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ಕಾನೂನು ನೆರವು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ಕಾರಾಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ರವರ ವರ್ತಿಯಿಂದ “ಕಾನೂನು ನೆರವು ಕೇಂದ್ರ”ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. 2. ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ವರ್ತಿಯಿಂದ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವರ್ಕೀಲರುಗಳು ಕಾರಾಗೃಹಗಳಿಗೆ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ, ಬಂಧಿಗಳಿಗೆ ಉಚಿತ ಕಾನೂನು ನೆರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. 3. ಬಂಧಿಗಳಿಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ವರ್ತಿಯಿಂದ ಅವಶ್ಯಕ ಕಾನೂನು ನೆರವು ಮತ್ತು ಅರಿವನ್ನು ಸಹಾ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.
9.	ಕಾರಾಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ನೈಮಿಲ್ಯತ್ವ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಚತೆಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ನೀಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ:	<p>ಕಾರಾಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ನೈಮಿಲ್ಯತ್ವ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಚತೆಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ನೀಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ಕಾರಾಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ದಿನನಿತ್ಯ ಸ್ವಚ್ಚತೆ ಮತ್ತು ನೈಮಿಲ್ಯತ್ವಗೆ ಆಧ್ಯತ್ಮ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. 2. ಕಾರಾಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. 3. ಬಂದಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಅವಶ್ಯಕವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹೊರ ಹಾಗೂ ಉನ್ನತ ಆಸ್ತ್ರಾಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. 4. ಗೋ ಸರ್ವೋಚ್ಛ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಆದೇಶಾನುಸಾರ, ಕೇಂದ್ರ / ರಾಜ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಸೇವಾ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಗೃಹ ಮಂತ್ರಾಲಯದ / ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನಿಂದ ಕಾರಾಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಎಡ್-19 ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಸೋಂಕು ಹರಡದಂತೆ ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

10.	ಬಂಡಿಗಳ ಶಿಕ್ಷಣ, ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕು	<p>ಬಂಡಿಗಳ ಶಿಕ್ಷಣ, ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕುಗಳ ಪರಿಶು ವಿವರ ಕೆಳಕಂಡಂತಿರುತ್ತದೆ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ಬಂಡಿಗಳಿಗೆ ಕನಾರ್ಟಿಕ ರಾಜ್ಯ ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಮತ್ತು ಇಂದಿರಾಗಾಂಡಿ ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ವರ್ತಿಯಿಂದ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. 2. ಬಂಡಿಗಳ ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ವಿವಿಧ ಕೌಶಲ್ಯ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. 3. “The Representation of The People Act, 1951” ರ ಅನ್ವಯ ಬಂಡಿಗಳಿಗೆ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕು ಇರುವುದಿಲ್ಲ.
11.	ವಿಚಾರಣಾ ಬಂಡಿಗಳ ಶ್ರೀತ ಬಿಡುಗಡೆ ಇತ್ಯಾದಿ	<p>ಕಾರ್ಯಹಗಳಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣಾ ಬಂಡಿಗಳ ಶ್ರೀತ ಬಿಡುಗಡೆ ಕ್ರಮಗಳ ವಿವರ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ಪ್ರಥಾನ ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ಸತ್ತ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರ ಅಧಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ‘ವಿಚಾರಣಾ ಬಂಡಿಗಳ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿ’ಯು, ಪಚಾರಣಾ ಬಂಡಿಗಳ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವ ಪರಿಶು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. 2. ಗೋ ಕನಾರ್ಟಿಕ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ರಿಟ್ ಅಜೆಂ ಸಂಖ್ಯೆ: 6690/2020 ಆದೇಶದನ್ವಯ ವಿಚಾರಣಾ ಬಂಡಿಗಳಿಗೆ ‘ಇ-ಪ್ರೈಲಿಂಗ್’ ಮೂಲಕ ಜಾಮೀನು ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. 3. ವಿಚಾರಣಾ ಬಂಡಿಗಳ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳನ್ನು ಶ್ರೀತವಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಲು ‘ವಿಡಿಯೋ ಕಾನ್ಫಿರೆನ್ಸಿಂಗ್’ ಮುಖಾಂತರ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಬಂಡಿಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಹಾಜರುಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. 4. ಗೋ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ರಿಟ್ ಅಜೆಂ ಸಂಖ್ಯೆ: 01/2020 ರಲ್ಲಿನ ನಿರ್ದೇಶನದನುಸಾರ, ಗೋ ಕನಾರ್ಟಿಕ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಅಧಕ್ಷರು, ಕನಾರ್ಟಿಕ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ

	5. ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ‘ಉನ್ನತ ಸಮಿತಿಯನ್ನು (High Power Committee)’ ರಚಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಬಂಧಿಗಳನ್ನು ಜಾರೀನಿನ ಮೇಲೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವ ಸಂಬಂಧ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.
--	--

(ಎಸ್. ಸುರೇಶ್ ಬಾಬು)
ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ
ಒಳಾಡಿತ ಇಲಾಖೆ (ಸರ್ವಮನೆ ಮತ್ತು ಸಿನಿಮಾ)